

Det kongelige klima- og miljødepartement
Det kongelige landbruks- og matdepartement

Miljødirektoratet
Landbruksdirektoratet

Deres ref
2017/2927

Vår ref
12/3878

Dato
2. november 2017

Presisering om avgrensning av den utvalgte naturtypen "hule eiker" mot eiker som står i produktiv skog

Vi viser til brev av 14.03.2017 fra Landbruksdirektoratet og Miljødirektoratet, med omforent forslag til avgrensning og meldepliktområde for hule eiker i produktiv skog nært inntil eller i jordbrukets kulturlandskap.

Da regjeringen ved Kgl. res datert 13.05.2011 besluttet å gjøre hule eiker i jordbrukslandskapet til utvalgt naturtype etter naturmangfoldloven besluttet man samtidig at denne ordningen ikke skulle omfatte produktiv skog der gjeldende virkemidler; skogsertifisering og bærekraftforskrift allerede fungerte tilfredsstillende som beskyttelse av hule eiker. Der det drives skogbruk innenfor rammen av skogbrukets miljøstandard og bærekraftforskriften blir blant annet hule eiker bevart som livsløpstrær. I forbindelse med skogbruksplanlegging gjøres det miljøregistreringer etter MiS-metodikken, og det er rutiner for å ta vare på alle hule løvtrær, herunder hule eiker. Det følger av § 5 i forskrift om bærekraftig skogbruk at nøkkelbiotoper og livsmiljøer skal tas vare på i tråd med skogbrukets miljøstandard. Selv om standarden er et resultat av et frivillig samarbeid følger det like fullt direkte av forskriften at standarden skal følges. Registrerte livsmiljøer er allment tilgjengelig gjennom innsynsløsningen Kilden/Skogportalen ved NIBIO.

Dagens skogbrukspraksis og -regelverk tar altså hensyn til hule eiker samtidig som det er mulig å drive et skogbruk basert på utnytting av eiketømmer. Aktsomhetsplikten gjelder uansett for slike trær og krever at man tar rimelige hensyn til naturmangfoldet.

Ved denne beslutningen skjedde det altså en avgrensning mellom på den ene siden jordbrukslandskapet og på den andre siden "produktiv skog". Med dagens kartløsninger har det vist seg at arealkategorien "produktiv skog" også kan opptre på åkerholmer i kulturlandskapet og i kantsoner mot kulturlandskapet – begge deler arealkategorier der det normalt ikke drives skogbruk, og dermed heller ikke gjennomføres MiS-registreringer. Dette fører til at hule eiker i slike områder havner litt mellom beskyttelsen som utvalgt naturtype og beskyttelsen i skogbrukets miljøhensyn.

På denne bakgrunn har Klima- og miljødepartementet og Landbruks- og matdepartementet – etter anbefaling fra Miljødirektoratet og Landbruksdirektoratet – kommet til at forskriften om den utvalgte naturtypen hule eiker i produktiv skog presiseres for å omfatte hule eiker i slike områder.

Med utgangspunkt i løsningsforslaget fra direktoratene presiseres det følgende avgrensninger i den videre forvaltningen av ordningen:

- Hule eiker som ligger 20 meter inn i produktiv skog fra arealklassene bebygd, åpen fastmark, fulldyrka jord, overflatedyrket jord og innmarksbeite, slik dette til enhver tid er definert i arealressurskartet AR5, omfattes av forskriften om utvalgte naturtyper etter naturmangfoldloven.
- Tre som befinner seg på grenselinja anses å være utvalgt naturtype hule eiker, dersom deler av stammen på grunnivå befinner seg innenfor.
- Forvaltningsområdet for den enkelte hule eik er det området som skal være omfattet av meldeplikt for tiltak med negativ påvirkning.
- Området som meldeplikten skal gjelde for fastsettes som en sirkel med radius på 15 meter rundt stammens midtpunkt.

Direktoratene har ansvar for formidling blant annet til grunneiere og lokal forvaltning om presiseringene.

Med hilsen

Torbjørn Lange
avdelingsdirektør

Geir Dalholt
avdelingsdirektør